

Χελιδονίσματα ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΩΝ / ΧΑΛΚΗ

♩=95-105

Μάρ - τη Μάρ - τη μου κα - λέ και Α - πρί - λη θαυ - μα - στέ

δος κι ημείς οι μαθηταί μαθημένοι είμαστε.

Ν' αγοράζωμεν εφτά, να πουλούμε δεκαεπτά
το ρακίν εις το ποτήρι και τα σύκα στο μαντήλι
και τα αυγά εις το καλάθι.

Δώστε μας την όρνιθα, μη μας δείρει ο δάσκαλος
κι έχετε το κρίμα μας και την αμαρτία μας.
Χελιδόνι πέμπομε πάει πέρα κι έρχεται
φέρνει μας την είδηση πως είναι καλοκαίρι.

Του χρόνου πάλι να 'ρθωμε μ' υγεία να σας δούμε
στους οίκους σας χαρούμενοι το Μάρτη να σας πούμε.
Και του χρόνου!

**

Κάλαντα του Μάρτη που έλκουν την καταγωγή από την Αρχαία Ελλάδα. «Χελιδόνισμα» λεγόταν ένα ανοιξιάτικο τραγούδι «του αγερμού» (βλ. σελ. 19), ανάλογο δηλαδή με τα κάλαντα. Το κείμενο του τραγουδιού αυτού έμοιαζε σε πολλά σημεία με το σημερινό.

Στη νεότερη Ελλάδα, κάθε 1η Μαρτίου, τα παιδιά κρατώντας στο χέρι τη «χελιδόνα» δηλαδή ένα ξύλινο ομοίωμα χελιδονιού που συχνά είχε επάνω του κρεμασμένα σφαιρικά κουδουνάκια, τραγουδούσαν το τραγούδι από τη μια πόρτα στην άλλη παίρνοντας φιλέματα από τους νοικοκυραίους. Με τον τρόπο αυτό ανήγγελλαν τον ερχομό της άνοιξης. Χελιδονίσματα υπάρχουν σε διαφορετικές εκδοχές, σε όλη την Ελλάδα.

Πολιτισμός, Σύστημα

T3, Π1, Π2, Π4, E3, E4, E5, E6, Δ5, Δ3

1. Κατασκευάστε χελιδόνες από χαρτόνι ή από οποιοδήποτε άλλο υλικό έχετε μέσα στην τάξη και κρεμάστε τους κουδουνάκια.

2. Βγείτε από το σχολείο κρατώντας τις χελιδόνες και τραγουδήστε το τραγούδι στα κοντινά σπίτια και καταστήματα αναγγέλλοντας με τον τρόπο αυτό τον ερχομό της άνοιξης.

Τραγούδια και σκοποί από τα Δωδεκάνησα, διάφοροι καλλιτέχνες, επιμέλεια: Λιάβας Λάμπρος, Βουλή των Ελλήνων, 1997